

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-04
Tužilac protiv Pjetera Šalje

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 1. septembar 2021.

Jezik: Engleski

Stepen tajnosti: javno

Okvirna odluka o prijavama žrtava

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Odbrana

Žan-Luj Gilisen

SADRŽAJ

I. TOK POSTUPKA.....	2
II. MERODAVNO PRAVO.....	3
III. DISKUSIJA.....	4
A. Principi koji regulišu proceduru podnošenja prijava žrtava.....	4
B. Informacije dostavljene potencijalnim podnosiocima prijave.....	6
C. Prikupljanje prijava.....	7
D. Podnošenje prijava.....	8
E. Ocena prijava.....	13
1. Dopuštenost prijava.....	13
2. Grupisanje podnosilaca prijava.....	19
3. Zaštitne mere.....	21
F. Uloga strana u postupku prilikom podnošenja prijava.....	22
G. Pravni lek za odbijene podnosiocce prijave.....	24
DISPOZITIV.....	25

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ u skladu s članovima 22(1), 34(6), 39(1) i (13) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 23(5), 95(2)(i) i 113 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 19. juna 2020, u skladu s odlukom sudije za prethodni postupak kojom je potvrdio optužnicu (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice),² specijalizovani tužilac je podneo potvrđenu optužnicu.³
2. Dana 16. marta 2021, Pjeter Šalja (u daljem tekstu: g. Šalja ili optuženi) uhapšen je u Kraljevini Belgiji (u daljem tekstu: Belgija).⁴
3. Dana 15. aprila 2021, po završetku sudskog postupka u Belgiji, g. Šalja je doveden u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u Hagu, Holandija.⁵
4. Dana 19. aprila 2021, g. Šalja je izveden pred sudiju za prethodni postupak kako bi se održalo njegovo prvo pristupanje sudu.⁶

¹ KSC-BC-2020-04, F00001, predsednik, Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak, 14. februar 2020, javno.

² KSC-BC-2020-04, F00007, sudija za prethodni postupak, Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Pjetera Šalje, 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija zavedena je 6. maja 2021, F00007/RED.

³ KSC-BC-2020-04, F00010, specijalizovani tužilac, Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice, 19. jun 2020, javno, s prilogom 1, strogo poverljivo i *ex parte*, i prilogom 2, poverljivo. Javna, manje redigovana verzija potvrđene optužnice zavedena je 31. marta 2021, F00016/A02.

⁴ KSC-BC-2021-04, F00013, sekretar, Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4), 16. mart 2021, javno.

⁵ KSC-BC-2020-04, F00019/RED, sekretar, Javna redigovana verzija obaveštenja o prijemu Pjetera Šalje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća i uslovnoj dodeli branioca, podnesak F00019 od 15. aprila 2021, 26. april 2021, javno, s priložima 1-2, poverljivo.

⁶ KSC-BC-2020-04, F00020, sudija za prethodni postupak, Odluka kojom se određuje datum za prvo pristupanje Pjetera Šalje sudu i povezana pitanja; 15. april 2021, javno; KSC-BC-2020-04, transkript, 19. april 2021, javno, str. 1.

II. MERODAVNO PRAVO

5. Shodno članu 22(1) Zakona i pravilu 2 Pravilnika, žrtva je fizičko lice koje je lično pretrpelo štetu, uključujući fizičku, nematerijalnu ili materijalnu štetu, kao neposrednu posledicu krivičnog dela u nadležnosti Specijalizovanih veća, navedenog u optužnici koju je potvrdio sudija za prethodni postupak.

6. Shodno pravilu 113(1) Pravilnika, nakon što optužnica bude potvrđena i dovoljno pre početka pretresa, lice koje tvrdi da je žrtva krivičnog dela o kome se iznose navodi u optužnici može da podnese zahtev da dobije status žrtve koja učestvuje u postupku. U zahtevu navodi podatke na osnovu kojih traži priznavanje statusa žrtve, kao i mesto i datum krivičnog dela usled koga je, prema navodima, pretrpelo štetu.

7. Shodno članu 34(6) Zakona i pravilu 23(5) Pravilnika, Služba za učešće žrtava rukovodi, između ostalog, sistemom za učešće žrtava, predviđenim članom 22 Zakona i Pravilnikom. Služba za učešće žrtava pruža pomoć i savete žrtvama koje učestvuju u postupku.

8. Shodno pravilu 113(2) Pravilnika, Služba za učešće žrtava evidentira i ocenjuje zahteve i podnosi ih sudiji za prethodni postupak uz preporuku o dopuštenosti zahteva i zajedničkom zastupanju žrtava i, u odgovarajućim slučajevima, zahteva za odobravanje zaštitnih mera prema pravilu 80 Pravilnika.

9. Shodno pravilu 113(1)-(3) Pravilnika, strane u postupku nemaju uvid u prijave za priznavanje statusa žrtve i dobijaju samo poverljiv izveštaj o podnesku Službe za učešće žrtava, na osnovu koga se izjašnjavaju o pravnim osnovima u pogledu dopuštenosti i zajedničkog zastupanja žrtava.

10. Shodno pravilu 113(4)-(5) Pravilnika, sudija za prethodni postupak razmatra da li je podnosilac prijave pružio *prima facie* dokaze o šteti koju je pretrpeo kao direktnu posledicu krivičnog dela iz optužnice i donosi obrazloženu odluku kojom odobrava ili odbija zahtev za priznavanje statusa žrtve u postupku. Sudija

za prethodni postupak takođe donosi odluku o zajedničkom zastupanju žrtava u postupku i eventualno zatraženim zaštitnim merama. O odluci se obaveštavaju podnosilac zahteva, Služba za učešće žrtava i strane u postupku.

11. Shodno članu 22(4) Zakona, žrtve koje učestvuju u postupku čine jednu grupu, izuzev ako panel naloži da se podele u više grupa. Shodno pravilu 113(8) Pravilnika, sudija za prethodni postupak, nakon konsultacija sa Službom za učešće žrtava, odlučuje da li će žrtve koje učestvuju u postupku podeliti u više grupa sa zajedničkim zastupanjem, pri čemu uzima u obzir eventualni sukob interesa koji može da oteža zajedničko zastupanje, eventualne slične interese koji mogu da olakšaju zajedničko zastupanje, kao i prava optuženog i interese pravičnog i ekspeditivnog suđenja.

12. Shodno pravilu 113(6) Pravilnika, podnosioci prijave čiji su zahtevi odbijeni imaju pravo da ulože žalbu na odluku sudije za prethodni postupak u roku od četrnaest dana nakon što su o njoj obavešteni. Strana u postupku može tražiti odobrenje da uloži žalbu na tu odluku, ali isključivo na osnovu greške u primeni prava.

III. DISKUSIJA

A. PRINCIPI KOJI REGULIŠU PROCEDURU PODNOŠENJA PRIJAVA ŽRTAVA

13. Na osnovu pravne regulative Specijalizovanih veća predviđeno je da sudija za prethodni postupak, strane u postupku i, u odgovarajućim slučajevima, zastupnik žrtava preduzimaju nekoliko proceduralnih radnji u periodu između prvog pristupanja optuženog sudu i prosleđivanja spisa predmeta pretresnom panelu, shodno pravilu 98 Pravilnika. Jedna od tih radnji odnosi se na rešavanje prijave za priznavanje statusa žrtve koja učestvuje u postupku, shodno pravilu 95(2)(i) Pravilnika.

14. Služba za učešće žrtava ima ključnu ulogu u postupku podnošenja prijave žrtava jer, između ostalog, prikuplja i dostavlja prijave sudiji za prethodni postupak, iznosi preporuke o njihovoj dopuštenosti i zajedničkom zastupanju, kao i o zahtevima za zaštitne mere za podnosiocima prijave. Druge službe Sekretarijata takođe mogu da budu uključene u različite aspekte postupka podnošenja prijave. Osim toga, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) treba da obavesti Službu za učešće žrtava o svakom licu koje je pretrpelo štetu usled nekog krivičnog dela iz potvrđene optužnice. Da bi se osigurala efikasnost i ekspeditivnost postupka podnošenja prijave žrtava, kao i pružila pomoć Službi za učešće žrtava i svim drugim akterima uključenim u tu proceduru, sudija za prethodni postupak smatra da je potrebno blagovremeno dostaviti detaljne smernice sa jasnim i konciznim uputstvima o primeni relevantnih odredbi.⁷

15. Osim toga, da bi Služba za učešće žrtava mogla da obavlja svoje dužnosti predviđene članom 34(6) Zakona i pravilom 113(2) Pravilnika, sudija za prethodni postupak zaključuje da je potrebno Službi za učešće žrtava omogućiti uvid u neredigovane verzije potvrđene optužnice i odluke o potvrđivanju optužnice.⁸ Sudija za prethodni postupak skreće pažnju Službi za učešće žrtava da su gore navedeni podnesci strogo poverljivi i nalaže Službi da nikome ne obznanjuje informacije koje su redigovane u javnim verzijama tih dokumenata.⁹

⁷ [4] V. KSC-BC-2020-05, F00055, sudija za prethodni postupak, Okvirna odluka u vezi s prijavama žrtava (u daljem tekstu: odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*), 27. novembar 2020, javno, stav 14. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ntaganda*, pretpretresno veće II, *Decision Establishing Principles on the Victims' Application Process* (u daljem tekstu: principi iz predmeta *Ntaganda* u vezi s procedurom podnošenja prijave), ICC-01/04-02/06-67, 28. maj 2013, stav 3; *Prosecutor v. Ongwen*, pretpretresno veće II, *Decision Establishing Principles on the Victims' Applications Process* (u daljem tekstu: principi iz predmeta *Ongwen* u vezi s procedurom podnošenja prijave), ICC-02/04-01/15-205, 4. mart 2015, stavovi 1-2.

⁸ Reč je o sledećim dokumentima: KSC-BC-2020-04, F00007, sudija za prethodni postupak, Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Pjetera Šalje, 12. jun 2021, strogo poverljivo i *ex parte*; F00010/A01, specijalizovani tužilac, Prilog 1 uz podnesak o podnošenju potvrđene optužnice, 19. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*.

⁹ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 15.

16. Budući da se u navedenim podnescima Služba za učešće svedoka obaveštava o imenima potencijalnih žrtava, sudija za prethodni postupak precizira da informacije koje tužilaštvo dostavlja Službi za učešće svedoka o licima koja su pretrpela štetu treba da sadrže, u meri u kojoj je to moguće, i podatke za kontakt s tim licima, kako bi Služba za učešće svedoka mogla da dođe do njih.¹⁰ Pored toga, tužilaštvo Službi za učešće žrtava treba da dostavi sve druge neophodne informacije ili preporuke vezane za bezbednost podnosioca prijave, kako bi ta služba mogla neometeno da obavlja svoje dužnosti, pridajući dužnu pažnju postojećim bezbednosnim pitanjima.¹¹

B. INFORMACIJE DOSTAVLJENE POTENCIJALNIM PODNOSIOCIMA PRIJAVE

17. Blagovremene i efikasne aktivnosti usmerene na informisanje potencijalnih podnosioca prijave u vezi s mandatom Specijalizovanih veća i režimom učešća žrtava je od ključnog značaja.¹² S tim u vezi, sudija za prethodni postupak smatra da, kad god je to izvodljivo, Služba za učešće žrtava treba da dostavi potencijalnim podnosiocima prijave sveobuhvatne, tačne, koncizne i pristupačne informacije u vezi sa, između ostalog: (i) mandatom Specijalizovanih veća; (ii) materijalnim, vremenskim i geografskim parametrima krivičnih dela iz potvrđene optužnice pred Specijalizovanim većima; (iii) procedurom podnošenja prijave; (iv) glavnim karakteristikama režima učešća žrtava u postupku i (v) režimom reparacija u Specijalizovanim većima.¹³ U ovu proceduru mogu da se uključe i tužilaštvo i

¹⁰ V. KSC-BC-2020-06, F00382, Druga okvirna odluka o prijavama žrtava (u daljem tekstu: druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*), 6. jul 2021, javno, stav 17.

¹¹ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 17.

¹² V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*. Slično tome, MKS, principi iz predmeta *Ntaganda* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav 12; principi iz predmeta *Ongwen* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav 10.

¹³ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 16. Slično tome, MKS, principi iz predmeta *Ntaganda* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav 13; principi iz predmeta *Ongwen* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav 12; *Prosecutor v. Yekatom and Ngaiisona*, pretpretresno veće II, *Decision Establishing the Principles Applicable to Victims' Application for Participation*, ICC-01/14-01/18-141, 5. mart 2019, stav 12.

druge službe u sastavu Sekretarijata, u koordinaciji sa Službom za učešće svedoka.¹⁴

C. PRIKUPLJANJE PRIJAVA

18. Sudija za prethodni postupak ističe da, kad god je to moguće, Služba za učešće žrtava treba da pomogne podnosiocima prijave u popunjavanju četiri strane obrasca „Prijava za priznavanje statusa žrtve koja učestvuje u postupku“, koji je dostupan na internet stranici Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: obrazac za prijavu). U tom smislu, Služba treba podnosiocima prijave da, lično ili na daljinu, ukratko objasni sadržaj obrasca za prijavu i postupak prijavljivanja i, ukoliko je moguće, dâ smernice u vezi s popunjavanjem pojedinih delova obrasca za prijavu.¹⁵ Međutim, žrtve mogu i same ili uz pomoć zastupnika da popune obrazac za prijavu. Podnosioci se podstiču da obrazac za prijavu podnesu kao pojedinci, ali to ne isključuje mogućnost da grupa podnosilaca koji su pretrpeli sličnu štetu kao direktnu posledicu istog krivičnog dela, na primer članovi iste porodice, zajedno podnese jednu prijavu. Međutim, u tom slučaju, kriterijumi potpunosti prijave, navedeni u stavu 24, moraju biti ispunjeni za svakog od podnosilaca na kojeg se ta prijava odnosi.¹⁶

19. Pored obrasca za prijavu, svakoj žrtvi koja se prijavljuje mora da se stavi na raspolaganje i elektronski obrazac za prijavu, koji se može preuzeti i popuniti. Od podnosioca se ne traži da objasni zbog čega koristi elektronski obrazac za prijavu.

¹⁴ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 18.

¹⁵ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 17. Isto tako, MKS, principi iz predmeta *Ntaganda* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav. 26; principi iz predmeta *Ongwen* u vezi s procedurom podnošenja prijave, stav. 23.

¹⁶ Svakom podnosiocu zajednički ispunjenog obrasca za prijavu dodeljuje se zaseban pseudonim, shodno stavu 23.

Naprotiv, da bi se olakšalo učešće žrtava, podnosiocima treba omogućiti da sami izaberu da li će obrazac popuniti u štampanom ili elektronskom obliku.¹⁷

20. S obzirom na gore navedeno, sudija za prethodni postupak nalaže Službi za učešće žrtava da podnese izveštaj o načinu na koji su prijave primljene,¹⁸ njihovom broju i vremenskom periodu u kojem su primljene, kao što je predviđeno u stavu 30.

D. PODNOŠENJE PRIJAVA

21. Prijave mogu da se podnesu sudiji za prethodni postupak najkasnije dve nedelje pre nego što odbrana dostavi podnesak predviđen pravilom 95(5) Pravilnika, što je krajnji rok za podnošenje prijave tokom faze prethodnog postupka. Nakon toga, Služba za učešće žrtava može da podnese prijave pretresnom panelu, shodno odluci tog panela.

22. U skladu s pravilom 113(2) Pravilnika, pre nego što se prijave dostave sudiji za prethodni postupak, Služba za učešće žrtava evidentira i ocenjuje primljene prijave. Taj postupak se sastoji u tome što Služba za učešće žrtava (i) evidentira primljene prijave i dodeljuje pseudonim za svakog podnosioca prijave; (ii) pregleda sadržaj primljenih prijava kako bi utvrdila da li ima podataka koji nedostaju, koji su nepotpuni i/ili netačni; (iii) ukoliko je potrebno, od podnosioca prijave traži dodatne informacije ili materijal kako bi se kompletirala prijave; i (iv) priprema prijave za podnošenje, shodno dole navedenom.

23. Kad je reč o pseudonimu, sudija za prethodni postupak nalaže Službi za učešće žrtava da svakom podnosiocu prijave dodeli broj, bez obzira na to da li su podnosioci prijave tražili zaštitne mere ili ne. Dodeljeni pseudonim će biti jedina

¹⁷ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 24.

¹⁸ Na primer, da li je prijava poslata poštom, imejlom ili je doneta lično, da li ju je dostavio sam podnosilac ili treće lice.

identifikaciona oznaka za datu žrtvu u javnim i (strogo) poverljivim podnescima, osim ukoliko nadležni panel ne naloži drugačije.¹⁹

24. Sudija za prethodni postupak smatra da se prijava može smatrati kompletnom ukoliko, kao minimum, ispunjava sledeće uslove: (i) ima dovoljno podataka koji dokazuju identitet i, ukoliko je relevantno, srodstvo i/ili zakonsko starateljstvo; (ii) lični podaci su potpuni; (iii) svi relevantni delovi obrasca za prijavu su ispunjeni; (iv) datum/period i lokacija krivičnih dela, kao i pretrpljena šteta, dovoljno su jasno navedeni; (v) podneta dokumentacija je relevantna i dovoljna, u meri u kojoj je to moguće; i (vi) prijavu je potpisao podnosilac ili njegov/njen zakonski staratelj.²⁰

25. Što se tiče poslednjeg navedenog uslova, s obzirom da je potrebno utvrditi identitet podnosilaca i proveriti autentičnost njihovih prijava, a istovremeno imajući u vidu aktuelnu praksu koja se na Kosovu primenjuje u vezi sa potpisivanjem dokumenata, sudija za prethodni postupak smatra da potpis na obrascu za prijavu može biti: (i) ručni (podnosilac, odnosno njegov zakonski staratelj potpisuju se, odnosno stavljaju svoju oznaku na štampanoj verziji obrasca za prijavu); ili (ii) elektronski (podnosilac, odnosno njegov zakonski staratelj koriste digitalni potpis ili u elektronsku verziju obrasca za prijavu unose, tj. uz nju prilažu digitalni snimak rukom pisanog potpisa (skeniran, fotografisan, na primer, mobilnim telefonom). Sudija za prethodni postupak smatra da se i ručni i elektronski potpis, opisani gore u tekstu, mogu prihvatiti kao valjani.²¹

26. U gore opisane obrasce potpis se može uneti i nakon što podnosilac dostavi relevantan obrazac, u čemu mu može pomoći Služba za učešće svedoka. U svakom

¹⁹ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 21.

²⁰ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 22.

²¹ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stavovi 25-26.

slučaju, obrazac za prijavu koji se podnosi sudiji za prethodni postupak u skladu s pravilom 113(2) Pravilnika mora da sadrži potpis.²²

27. Služba za učešće žrtava treba da se postara da se samo kompletne prijave podnose sudiji za prethodni postupak. U tom smislu, Služba za učešće žrtava treba ekspeditivno da pregleda prijave i, ukoliko je potrebno, zatraži od podnosioca prijava dodatne informacije ili materijal kako bi se prijava kompletirala.

28. To podrazumeva da Služba za učešće žrtava uvek treba da proveriti da li podnosioci prijava za status žrtve mogu da pribave dovoljno relevantnih dokumenata u prilog svojim prijavama i ukoliko mogu treba da traži da ih dostave.²³ Sudija za prethodni postupak precizira da Služba za učešće žrtava treba da se stara da tu dokumentaciju pribavi pre nego što sudiji za prethodni postupak podnese dole opisani izveštaj, kako bi se koliko je god moguće izbeglo odgađanje do koga bi dovelo podnošenje dodatnih podnesaka, odnosno naknadno donošenje odluka.²⁴

29. Ukoliko po mišljenju Službe za učešće žrtava neka prijava očigledno izlazi iz okvira potvrđenih optužbi, ona treba da se postara, bez obzira na to, da budu ispunjeni uslovi iz stavki (i)-(iv) i (vi) iz stava 24. U slučaju da uprkos svim naporima Službe za učešće žrtava prijava ne može da bude kompletirana, Služba za učešće žrtava ipak treba da je dostavi sudiji za prethodni postupak i navede koje su mere preduzete u tom smislu, kao i objašnjenje zašto se u tome nije uspelo. I na kraju, sve prijave, bile kompletne ili ne, treba da se dostave sudiji za prethodni postupak, osim ukoliko ih podnosioci povuku.

30. Kad je reč o pripremi prijava za podnošenje, sudija za prethodni postupak smatra da, shodno pravilu 113(2) Pravilnika, Služba za učešće žrtava treba da

²² V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 28.

²³ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 20. V. takođe KSC-BC-2020-06, F00257/RED, sudija za prethodni postupak, Javna redigovana verzija prve odluke o učešću žrtava, 21. april 2021, javno, stav 35 i fusnota 26.

²⁴ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 20.

dostavi objedinjen podnesak (u daljem tekstu: izveštaj za sudiju za prethodni postupak)²⁵ koji sadrži:

- (a) izveštaj u kojem se navode:
 - (i) način na koji su prijave primljene, njihov broj i vremenski period u kojem su primljene;
 - (ii) glavne korake koje je Služba za učešće žrtava preduzela kako bi utvrdila da li su prijave kompletne;
 - (iii) u zavisnosti od konkretnog slučaja: (i) broj podnetih kompletnih prijava i (ii) broj podnetih nepotpunih prijava i kratko obrazloženje zašto je Služba za učešće žrtava ipak odlučila da ih podnese. U svom poslednjem izveštaju sudiji za prethodni postupak, pre konačnog roka predviđenog u stavu 21, Služba za učešće žrtava takođe treba da navede broj svih nepotpunih prijava koje nisu podnete, kao i da li Služba za učešće žrtava namerava da preduzme dalje korake kako bi one bile kompletirane;
- (b) sažeti prikaz preporuka u vezi s dopuštenošću prijava, imajući u vidu kriterijume navedene u stavovima 34-46;
- (c) sažeti prikaz preporuka u vezi s grupisanjem u svrhu zajedničkog zastupanja, imajući u vidu kriterijume navedene u stavovima 48-50;
- (d) sažeti prikaz traženih zaštitnih mera, uzevši u obzir kriterijume navedene u stavovima 52-55;
- (e) sledeće priloge:
 - (i) prilog s poverljivim i *ex parte* tabelama u kojima se navode, u zavisnosti od konkretnog slučaja, broj i podaci o podnosiocima prijava za koje je data preporuka da se prihvate – grupa A; za koje je data preporuka da se ne prihvate – grupa B, odnosno u vezi sa

²⁵ V. Odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 24.

prijavama za koje Služba za učešće žrtava nije dala nikakvu preporuku – grupa C;

(ii) poverljivi i *ex parte* prilozi, za svaku podnetu prijavu, koji sadrže koncizan „rezime prijave“ koji je pripremila Služba za učešće žrtava. U „rezimeu prijave“ moraju biti navedeni sledeći podaci, uzimajući u obzir kriterijume navedene u stavovima 34-55:

- a. pseudonim koji je dodeljen podnosiocu prijave;
- b. lični podaci podnosioca prijave, uključujući prezime, ime, datum i mesto rođenja, državljanstvo, jezik/jezike koje govori i da li je podnosilac prijave direktna ili indirektna žrtva;
- c. detaljan ali koncizan opis incidenta/incidenata, uključujući geografske i vremenske parametre, koji su povezani s krivičnim delima iz optužnice i navodnim izvršiocima ili grupama koje se terete, ukoliko je to poznato;
- d. pretrpljena šteta, uključujući sažeti prikaz dostavljenih dokumenata koji pokazuju pretrpljenu štetu, u meri u kojoj je to moguće, i uzročno-posledičnu vezu između incidenta/incidenata i pretrpljene štete;
- e. preporuka Službe za učešće žrtava u vezi s dopuštenošću prijave;
- f. u slučajevima kada je to relevantno, zahtev podnosioca prijave da se odobre zaštitne mere i, s tim u vezi, ocena i preporuka Službe za učešće žrtava; i
- g. preporuka Službe za učešće žrtava u vezi s grupisanjem, u kojoj se navode okolnosti podnosioca prijave, jezik, geografska lokacija, potencijalni sukob interesa; eventualne želje/mišljenja koje je podnosilac prijave izneo u vezi s pravnim zastupanjem.

31. Istovremeno sa podnošenjem izveštaja sudiji za prethodni postupak, Služba za učešće žrtava treba da unese u sistem *Legal Workflow* sledeći poverljivi i *ex parte* materijal:

- (a) obrazac za prijavu,²⁶ u kojem se za podnosioca prijave navodi isti pseudonim kao u odgovarajućem rezimeu prijave; i
- (b) eventualna propratna dokumentacija, koja je uneta, organizovana i označena tako da nedvosmisleno ukazuje na kog se podnosioca odnosi.²⁷

32. Sudija za prethodni postupak dalje smatra da Služba za učešće žrtava treba periodično da podnosi izveštaje sudiji za prethodni postupak, shodno rokovima navedenim u stavu 63.

E. OCENA PRIJAVA

33. Služba za učešće žrtava dužna je da donese preliminarnu ocenu o dopuštenosti prijava, grupisanju podnosilaca prijava i zatraženim zaštitnim merama.

1. Dopuštenost prijava

34. U skladu s članom 22(1) Zakona i pravilima 2, 113(1) i (4) Pravilnika, žrtvi koja podnosi prijavu dopušteno je da učestvuje u postupku ukoliko postoje *prima facie* dokazi o sledećem:

²⁶ U sistemu *Legal Workflow*, spisak dokumenata za svaku žrtvu (metapodatak "Victim Entity" u sistemu *Legal Workflow*) treba da sadrži odgovarajući obrazac za prijavu. Za grupe A i C, obrasci za prijave treba da se unesu zajedno s revidiranim prevodom. Za grupu B, obrasci za prijave mogu se uneti u sistem zajedno s radnom ili konačnom verzijom prevoda.

²⁷ U sistemu *Legal Workflow*, sav propratni materijal vezan za istu žrtvu /Victim Entity/ treba da bude numerisan. Ako se neki propratni dokument odnosi na više od jedne žrtve, treba ga navesti uz svaku od njih. Sudija za prethodni postupak poziva Službu za učešće žrtava da, u meri u kojoj je to moguće, uz sav propratni materijal unese i radne verzije prevoda.

- (a) podnosilac je fizičko lice;
- (b) podnosilac je u prijavi opisao radnje koje predstavljaju krivično delo obuhvaćeno potvrđenom optužnicom;
- (c) podnosilac je lično pretrpeo štetu, i
- (d) šteta je direktna posledica krivičnog dela navedenog u potvrđenoj optužnici.²⁸

(a) Standard dokazivanja: *prima facie* dokazi

35. Shodno pravilu 113(4) Pravilnika, sudija za prethodni postupak ocenjuje dostavljene informacije i propratni materijal na *prima facie* osnovi.²⁹ Sudija za prethodni postupak stoga pregleda dostavljene informacije i propratni materijal za svaki slučaj posebno,³⁰ uzimajući u obzir: (i) sve relevantne okolnosti koje se na prvi pogled mogu uočiti;³¹ i (ii) koherentnost same prijave.³²

(b) Fizičko lice

36. Shodno članu 22(1) Zakona i pravilu 2 Pravilnika, samo fizička lica mogu da učestvuju u postupku pred Specijalizovanim većima u svojstvu žrtve koje

²⁸ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 27.

²⁹ Izraz *prima facie* znači "na prvi pogled; očito; kako deluje isprva bez daljeg istraživanja". V. OED Online, Oxford University Press, septembar 2020, Web, 30. avgust 2021, <https://www.oed.com/view/Entry/151264?redirectedFrom=prima+facie#eid>.

³⁰ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 28. Slično tome, STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, pretpretresni sudija, *Decision on Victims' Participation in the Proceedings* (u daljem tekstu: odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayyash et al.*), STL-11-01/PT/PTJ, 8. maj 2012, stav 62.

³¹ V. Odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 28. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Gbagbo*, pretpretresno veće I, *Decision on Victim's Participation and Victims' Common Legal Representation at the Confirmation of Charges Hearing and in the Related Proceedings* (u daljem tekstu: odluka o učešću žrtava u predmetu *Gbagbo*), ICC-02/11-01/11-138, 4. jun 2012, stav 21.

³² V. Odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 28. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Bemba*, pretpretresno veće III, *Fourth Decision on Victims' Participation* (u daljem tekstu: četvrta odluka o učešću žrtava u predmetu *Bemba*), ICC-01/05-01/08-320, 12. decembar 2008, stav 31; odluka o učešću žrtava u predmetu *Gbagbo*, stav 21.

učestvuje u postupku. Prema tome, pravna lica ne mogu učestvovati. Za podnošenje validne prijave, fizičko lice mora imati poslovnu sposobnost.³³ Kao što je navedeno u obrascu za prijavu, ukoliko je podnosilac prijave mlađi od 18 godina ili je punoletno lice proglašeno poslovno nesposobnim, njega mora da zastupa roditelj ili zakonski staratelj.³⁴

37. Za dokazivanje identiteta, podnosioci prijave mogu dostaviti: (i) lične isprave, poput lične karte, pasoša, boravišne dozvole, vozačke dozvole; i (ii) ukoliko nemaju lične isprave, bilo koji drugi pouzdan dokument/dokumenta s podacima o identitetu podnosioca prijave, poput zdravstvenih potvrda, identifikacionih dokumenata sa radnog mesta, dokumenata koje su izdali organi lokalnih vlasti. Ukoliko podnosioca prijave zastupa roditelj ili zakonski staratelj, sledeći dokumenti mogu biti dostavljeni kao dokaz o zakonskom starateljstvu: izvodi iz matične knjige rođenih, lične karte koje pokazuje srodstvo ili zakonsko starateljstvo, sudska rešenja u vezi sa starateljstvom, drugi dokumenti koje su izdali lokalni ili državni organi vlasti.³⁵

(c) Krivično delo/dela iz optužnice

38. Shodno članu 22(1) Zakona i pravilu 113(4) Pravilnika, podnosilac prijave mora da da izjavu da je bio žrtva jednog ili više krivičnih dela iz optužnice. U tom kontekstu, „krivično delo“ se odnosi na bilo koje krivično delo navedeno u potvrđenoj optužnici. Podnosilac prijave mora da opiše, što je konkretnije moguće, mesto i vreme događaja i, eventualno, izvršioce za koje se tvrdi da su bili prisutni ili učestvovali u događaju.³⁶

³³ V. Zakon br. 2004/32, Zakon o porodici, gde se u članu 15(2)-(3) predviđa da se poslovna sposobnost stiče s navršenih osamnaest godina.

³⁴ Obrazac za prijavu, odeljak 4.

³⁵ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa, stav 30*. Slično tome, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stavovi 33-34.

³⁶ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa, stav 31*.

(d) Lično pretrpljena šteta

39. Shodno članu 22(1) Zakona i pravilima 2 i 113(4) Pravilnika, podnosilac prijave je morao lično da pretrpi štetu, uključujući telesnu, nematerijalnu ili materijalnu štetu, kao posledicu krivičnog dela iz optužnice.

40. Kad je reč o šteti koju je žrtva *lično* pretrpela, pod tim se podrazumeva da je šteta pretrpljena *od strane* podnosioca prijave, odnosno da je to ostavilo posledice na njegovo duševno ili fizičko zdravlje ili ekonomske prilike. U ovo spadaju šteta koju su pretrpele žrtve izložene radnjama učinilaca (u daljem tekstu: direktne žrtve)³⁷ i šteta koju su pretrpela lica u bliskom ličnom odnosu sa direktnom žrtvom, koju su učinio lišili života ili joj naneli povrede (u daljem tekstu: indirektne žrtve).³⁸

41. Kad je reč o telesnoj šteti, podnosioci prijave moraju da dostave opis konkretne telesne povrede i detaljno navedu, u meri u kojoj je to moguće, vrstu, težinu, deo tela i broj povreda, kao i njihov uticaj na zdravlje, radnu sposobnost i opšte stanje žrtve.³⁹ Kao dokaz o telesnoj šteti, podnosioci prijave mogu da dostave, u meri u kojoj je to moguće, lekarska uverenja (evidenciju iz bolnice,

³⁷ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 33. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, žalbeno veće, *Judgment on the Appeals of the Prosecutor and the Defence Against Trial Chamber I's Decision on Victims' Participation of 18 January 2008* (u daljem tekstu: odluka žalbenog veća o učešću žrtava u predmetu *Lubanga*), ICC-01/04-01/06-1432, 11. jul 2008, stavovi 1, 32; *Prosecutor v. Lubanga*, pretresno veće I, *Redacted Version of "Decision on 'Indirect Victims'"* (u daljem tekstu: odluka o indirektnim žrtvama u predmetu *Lubanga*), ICC-01/04-01/06-1813, 8. april 2009, stav 44; ECCC, *Co-Prosecutors v. Kaing*, veće vrhovnog suda, *Appeal Judgment* (u daljem tekstu: žalbena presuda u predmetu *Duch*), 001/18-07-2007-ECCC/SC, 3. februar 2012, stav 416; STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stav 39.

³⁸ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 33. Slično tome, MKS, odluka žalbenog veća o učešću žrtava u predmetu *Lubanga*, stavovi 1, 32; odluka o indirektnim žrtvama u predmetu *Lubanga*, stavovi 44, 50; *Prosecutor v. Abdallah Banda*, pretresno veće IV, *Decision on 19 Applications to Participate in the Proceedings*, ICC-02/05-03/09-528, 12. decembar 2013, stav 26; ECCC, žalbena presuda u predmetu *Duch*, stav 417; STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stav 39; *Prosecutor v. Ayyash*, pretpretresni sudija, *Decision Relating to Victims' Participation in the Proceedings and Their Legal Representation* (u daljem tekstu: odluka iz 2020. o učešću žrtava u predmetu *Ayash*), STL/18/10-PT-PTJ, 17. April 2020, stav 25.

³⁹ Obrazac za prijavu, odeljak 2.3.

radiografske ili druge medicinske snimke, izveštaje lekara itd.), lekarske recepte, fotografije ili bilo koji drugi dokument o pretrpljenoj telesnoj povredi.⁴⁰

42. Kad je reč o nematerijalnoj šteti prouzrokovanoj duševnom boli, podnosioci prijave moraju da dostave opis konkretne psihičke patnje i detaljno navedu, u meri u kojoj je to moguće, prirodu, težinu i manifestacije, kao i njihov uticaj na zdravlje, radnu sposobnost i opšte stanje žrtve.⁴¹ Kao dokaz o duševnoj boli, podnosioci prijave mogu da dostave, u meri u kojoj je to moguće, potvrde kvalifikovanih zdravstvenih radnika, poput lekara, psihologa, psihijatarara ili terapeuta ili bilo koji drugi dokument koji pokazuje psihičku patnju.⁴²

43. Kad je reč o materijalnoj šteti, podnosioci prijave moraju da dostave opis konkretne imovine ili novčane štete ili gubitka i detaljno navedu, u meri u kojoj je to moguće, broj i kategoriju/vrstu oštećenih, uništenih ili izgubljenih dobara, vrstu i razmere pretrpljene štete ili gubitka kao i uticaj na žrtvina sredstva za život.⁴³ U svrhu dokaza o materijalnoj šteti, podnosioci prijave mogu da dostave, u meri u kojoj je to moguće, dokumente koji se odnose na ličnu imovinu i/ili ranija primanja, zajedno s dokumentacijom o pretrpljenoj materijalnoj šteti, poput potraživanja od osiguranja, procena i potvrda o popravkama, fotografija, potvrda o pomoći za nezaposlene i drugih relevantnih dokumenata.⁴⁴

⁴⁰ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 34. Slično tome, STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stav 67; odluka iz 2020. o učešću žrtava u predmetu *Ayash*, stav 36.

⁴¹ Obrazac za prijavu, odeljak 2.3.

⁴² V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 35. Slično tome, STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stav 79; odluka iz 2020. o učešću žrtava u predmetu *Ayash*, stav 43.

⁴³ Obrazac za prijavu, odeljak 2.3.

⁴⁴ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 36. Slično tome, STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stavovi 74-75; odluka iz 2020. o učešću žrtava u predmetu *Ayash*, stavovi 38-40.

(e) Direktna posledica krivičnog dela iz optužnice

44. Shodno članu 22(1) Zakona i pravilima 2 i 113(4) Pravilnika, pretrpljena šteta mora biti direktna posledica krivičnog dela iz optužnice.

45. Šteta je direktna posledica krivičnog dela u slučaju kada bi, gledano iz ugla objektivnog posmatrača, u okolnostima datog vremena i mesta, a uzimajući u obzir lične prilike žrtve, činjenje ili nečinjenje izvršioca najverovatnije prouzrokovalo tu štetu.⁴⁵ Podnosioci prijave moraju da pokažu uzročno-posledičnu vezu između štete i krivičnog dela iz optužnice davanjem opisa događaja i detaljnih navoda, u meri u kojoj je to moguće, o činjenju ili nečinjenju koje je prouzrokovalo štetu, mestu, vremenu, toku i trajanju događaja, kao i o svim drugim relevantnim okolnostima.⁴⁶

(f) Preporuka Službe za učešće žrtava

46. Služba za učešće žrtava dostavlja sve prijave, bez obzira da li su one, po njenom mišljenju, prihvatljive (grupa A) ili ne (grupa B), ili o njima pak treba da donese odluku sudija za prethodni postupak (grupa C). Međutim, pre podnošenja prijave, Služba za učešće žrtava može da skrene pažnju podnosiocima prijave na kriterijume iz člana 22(1) Zakona i pruži im mogućnost da, ukoliko žele, dopune ili povuku prijavu.

47. S obzirom na gore navedeno, sudija za prethodni postupak nalaže Službi za učešće žrtava da dostavi preporuke o dopuštenosti uzimajući u obzir gore navedene kriterijume.

⁴⁵ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 38. Slično tome, premda u kontekstu Rimskog statuta: MKS, četvrta odluka u predmetu *Bemba* u vezi sa učešćem žrtava, stav 77.

⁴⁶ Obrazac za prijavu, odeljak 2.2.

2. Grupisanje podnosilaca prijava

48. Shodno članu 22(4) Zakona i pravilu 113(2) i (8) Pravilnika, Služba za učešće žrtava iznosi preporuku o zajedničkom zastupanju. Služba može da predloži da podnosioci prijave, za koje je data preporuka da se prihvate (grupa A) ili u vezi s kojima je Služba za učešće žrtava prepustila sudiji za prethodni postupak da donese odluku (grupa C), čine jednu grupu koju zastupa zajednički zastupnik žrtava, ili više grupa od kojih svaka ima svog zastupnika. U tom smislu, uzimaju se u obzir kriterijumi navedeni u pravilu 113(8) Pravilnika. Sudija za prethodni postupak podseća da, shodno pravilu 113(7) Pravilnika, sekretar dodeljuje zastupnika grupi žrtava koje učestvuju u postupku.⁴⁷

49. Podnosioci prijave se dele u više grupa kada su okolnosti i specifičnosti žrtava toliko različite da su im interesi nepomirljivi⁴⁸ i stoga je neizvodljivo da imaju zajedničko zastupanje. Međutim, same razlike u ličnim okolnostima žrtava nisu dovoljne da bi se obrazovalo više od jedne grupe. Prema tome, činjenica da su žrtve pretrpele različite oblike štete, bile žrtve različitih krivičnih dela, da su različite nacionalnosti, nastanjene u različitim područjima, poreklom iz različitih zemalja, govore različite jezike, imaju različite političke stavove ili imaju neki dodatni interes ili viđenje, koji ne dele ali ni ne osporavaju druge žrtve, ne znači da je zasebno zastupanje nužno opravdano.⁴⁹ S druge strane, kada se više gore navedenih okolnosti preklapa, konkretno, kada su žrtve pretrpele štetu kao direktnu posledicu različitih krivičnih dela koja su se odigrala u različitim

⁴⁷ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 22.

⁴⁸ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 42. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Abdallah Banda and Jerbo*, pretresno veće IV, *Decision on Common Legal Representation*, ICC-02/05-03/09-337, 25. maj 2012, stav 42.

⁴⁹ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 42. Slično tome, STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash et al.*, stav 124. V. takođe MKS, *Prosecutor v. Ruto et al.*, Sekretarijat, *Summary of Information Relevant to the Grouping of Victims*, ICC-01/09-01/11-243-Anx2, 1. avgust 2011, stavovi 2-3, 7-11; *Prosecutor v. Muthaura et al.*, Sekretarijat, *Summary of Information Relevant to the Grouping of Victims*, ICC-01/09-02/11-214-Anx2, 5. avgust 2011, stavovi 2-3, 8-12; *Prosecutor v. Abdallah Banda and Jerbo*, Sekretarijat, *Summary of Information Relevant to the Grouping of Victims*, ICC-02/05-03/09-203-Anx2-Red, 25. avgust 2011, stav 5.

okolnostima, u različite dane i na različitim lokacijama, odnosno koja su uperena protiv različitih pojedinaca i imaju različite *modi operandi*, u tom slučaju podela žrtava u više od jedne grupe može biti opravdana.⁵⁰ Isto važi i kada su usled jedne fundamentalne okolnosti njihovi interesi nepomirljivi, na primer ukoliko su neke od žrtava nanele štetu drugim žrtvama.⁵¹

50. U slučaju kada neki podnosilac prijave Službi za učešće žrtava stavi do znanja da bi želeo da ima sopstvenog pravnog zastupnika, Služba za učešće žrtava treba da utvrdi i sledeće: (i) da li je podnosilac prijave imao pravnog zastupnika u nekom ranijem postupku vezanom za relevantni predmet pred Specijalizovanim većima i, ukoliko jeste, da li očekuje da će pred Specijalizovanim većima imati istog tog zastupnika; i (ii) da li podnosilac prijave, nakon što bude obavešten da su njegovi stavovi samo jedan od faktora koje sekretar uzima u obzir kad dodeljuje zastupnika žrtava,⁵² ima neke rezerve u pogledu mogućnosti da mu se dodeli neki drugi zastupnik, a ne onaj koga je on izabrao, i ukoliko ima takvih rezervi, da navede koje su.⁵³

51. S obzirom na gore navedeno, sudija za prethodni postupak nalaže Službi za učešće žrtava da dostavi preporuke o grupisanju u svrhu zajedničkog zastupanja imajući u vidu gore navedene kriterijume. Te preporuke treba podneti zajedno sa izveštajem sudiji za prethodni postupak, kako bi se izbegla odgađanja do kojih bi dovelo podnošenje dodatnih podnesaka.⁵⁴

⁵⁰ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 42. Slično tome, STL, odluka o učešću žrtava u predmetu *Ayash* iz 2020, stav 66.

⁵¹ V. Odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 42. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo Chui*, pretresno veće II, *Order on the Organisation of Common Legal Representation of Victims*, ICC-01/04-01/07-1328, 22. jul 2009, stav 12(c); *Prosecutor v. Ntaganda*, pretpretresno veće I, *Decision Concerning the Organisation of Common Legal Representation of Victims*, ICC-01/04-02/06-160, 2. decembar 2013, stavovi 10, 23.

⁵² V. odeljak 15 Direktive o braniocima i zastupnicima.

⁵³ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 22.

⁵⁴ V. druga odluka o prijavama žrtava u predmetu *Tači i drugi*, stav 21.

3. Zaštitne mere

52. Shodno pravilima 80 i 113(2) i (5) Pravilnika, Služba za učešće žrtava daje preporuke u vezi sa zahtevom podnosioca prijave da im se dodele zaštitne mere ukoliko je to neophodno radi njihove zaštite, bezbednosti, fizičkog i duševnog zdravlja, dostojanstva i privatnosti. Te preporuke se odnose na sve podnosiocce prijave, konkretno: (i) podnosiocce prijave za koje se preporučuje da budu prihvaćeni (grupa A) i one za koje je Služba za učešće žrtava prepustila sudiji za prethodni postupak da donese odluku (grupa C); i (ii) usled poverljivog karaktera procedure podnošenja prijave, sve odbijene podnosiocce prijave (grupa B).⁵⁵

53. Shodno pravilu 80(4)(a), (d) i (e) Pravilnika, u toj fazi postupka relevantne su sledeće mere: brisanje iz javnih spisa Specijalizovanih veća vlastitih imena i podataka na osnovu kojih se može utvrditi identitet (pravilo 80(4)(a)(i)); neobelodanjivanje javnosti spisa koji ukazuje na identitet podnosioca prijave (pravilo 80(4)(a)(ii)); dodeljivanje pseudonima (pravilo 80(4)(a)(vi)); neobelodanjivanje optuženom od strane specijalizovanog branioca materijala ili podataka koji mogu da dovedu do otkrivanja identiteta podnosioca prijave (pravilo 80(4)(d)); ili, u izuzetnim okolnostima, i uz poštovanje neophodnih zaštitnih mehanizama, neobelodanjivanje stranama u postupku gore navedenog materijala (pravilo 80(4)(e)).

54. Sudija za prethodni postupak podseća na pravni test prilikom utvrđivanja da li je dozvoljeno uskratiti određene informacije strani kojoj je namenjen,⁵⁶ a koji predviđa da se oceni:

⁵⁵ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 44.

⁵⁶ KSC-BC-2020-04, F00033, sudija za prethodni postupak, Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima, 30. april 2021, javno, stav 78. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00034, sudija za prethodni postupak, Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima, 9. oktobar 2020, javno, stav 76; KSC-BC-2020-06, F00099, sudija za prethodni postupak, Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima, 23. novembar 2020, javno, stav 85.

- (a) da li obelodanjivanje datih informacija predstavlja objektivnu opasnost po zaštićeno lice ili interes;
- (b) da li je zaštitna mera apsolutno neophodna.⁵⁷ Prema tome, ukoliko su manje restriktivne zaštitne mere dovoljne i izvodljive, onda treba odabrati takve zaštitne mere; i
- (c) da li je zaštitna mera srazmerna s obzirom na štetu koja će biti naneta optuženom i načelu pravičnog suđenja.⁵⁸

55. U slučaju da podnosilac prijave nije tražio zaštitne mere na osnovu pravila 80, Službi za učešće žrtava se nalaže da iznese preporuku o tome da li sudija za prethodni postupak treba da usvoji, na vlastitu inicijativu, zaštitne mere i konkretno koje mere, s obzirom na fazu postupka i druge relevantne aspekte.⁵⁹

56. Na osnovu gore navedenog, sudija za prethodni postupak nalaže Službi za učešće žrtava da dostavi preporuke o zaštitnim merama, shodno stavu 53, uzimajući u obzir gore pomenuti pravni test.

F. ULOGA STRANA U POSTUPKU PRILIKOM PODNOŠENJA PRIJAVA

57. Sudija za prethodni postupak podseća da se, shodno pravilu 113(1) Pravilnika, obrasci za prijavu ne obelodanjuju stranama u postupku. Međutim, u skladu s pravilom 113(2) Pravilnika, Služba za učešće žrtava dužna je da stranama u postupku podnese poverljivi rezime svog izveštaja sudiji za prethodni postupak (u daljem tekstu: izveštaj za strane u postupku). Taj izveštaj se podnosi u isto vreme kad i izveštaj sudiji za prethodni postupak. Alternativno, Služba za učešće žrtava može da navede da li je moguće izmeniti stepen tajnosti izveštaja sudiji za prethodni postupak kako bi se dostavio i stranama u postupku, pod uslovom da

⁵⁷ Član 21(6) Zakona.

⁵⁸ Pravilo 80(1) Pravilnika.

⁵⁹ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 47.

ne sadrži podatke na osnovu kojih se može utvrditi identitet koji zahtevaju redigovanje. Vodeći računa da se ne obelodani identitet podnosioca prijava, izveštaj za strane u postupku treba da sadrži sledeće informacije:

- (a) sažeti prikaz postupka prikupljanja prijava;
- (b) ukupan broj primljenih prijava, kao i broj prijava koje su dostavljene sudiji za prethodni postupak;
- (c) krivična dela ili lokacije krivičnih dela, kao i izvršiooci koji su navedeni u optužnici;
- (d) broj direktnih i indirektnih žrtava čije su prijave dostavljene i vrsta dokumenata koji su prihvaćeni kao dokaz identiteta, srodstva, starateljstva;
- (e) različite vrste štete koja se navodi i vrsta dokumenata koji su prihvaćeni u svrhu dokazivanja štete;
- (f) sažeti prikaz preporuka Službe za učešće žrtava u vezi sa dopuštenošću zahteva, uključujući broj prijava za koje se predlaže da budu prihvaćene (grupa A), odbijene (grupa B) ili o kojima je odluka prepuštena sudiji za prethodni postupak (grupa C), zajedno sa opštim obrazloženjem za svaku grupu;
- (g) sažeti prikaz preporuke Službe za učešće žrtava u vezi s grupisanjem u cilju zajedničkog zastupanja, zajedno sa opštim obrazloženjem; i
- (h) sažeti prikaz traženih zaštitnih mera i preporuke Službe za učešće žrtava u vezi sa njima.⁶⁰

58. Na osnovu izveštaja za strane u postupku i shodno pravilu 113(3) Pravilnika, strane u postupku mogu da se izjasne o pravnim osnovama u vezi s dopuštenošću i zajedničkim zastupanjem, i to konkretno o primeni i tumačenju kriterijuma iz stavova 34-45 i 48-50.

⁶⁰ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 49.

59. Imajući na umu da neobelodanjivanje informacija stranama u postupku ne sme biti u suprotnosti s pravima optuženih i načelom pravičnog suđenja, sudija za prethodni postupak smatra da pravilo 113(3) Pravilnika ne sprečava strane u postupku da se izjasne u pogledu tumačenja i primene kriterijuma iz stavova 52-55 na zahteve za dodeljivanje zaštitnih mera prema pravilu 80(4)(d) ili (e) Pravilnika.⁶¹

60. S obzirom na gore navedeno, sudija za prethodni postupak nalaže stranama u postupku da dostave podneske o dopuštenosti, zajedničkom zastupanju i zaštitnim merama u roku od deset (10) dana od upućivanja izveštaja za strane u postupku.

61. Sudija za prethodni postupak dalje podseća da, shodno pravilu 113(6) Pravilnika, strane u postupku mogu tražiti odobrenje za ulaganje žalbe na odluku o učešću žrtava, ali isključivo na osnovu greške u primeni prava.

G. PRAVNI LEK ZA ODBIJENE PODNOSIOCE PRIJAVE

62. Shodno pravilu 113(6) Pravilnika, podnosioci prijave imaju pravo da ulože žalbu na odluku sudije za prethodni postupak o odbijanju njihove prijave. Žalbe se podnose panelu Apelacionog suda u roku od 14 dana od donošenja odluke o odbijanju prijave. S tim u vezi, sudija za prethodni postupak podseća da, u skladu s pravilima 9(2) i 113(5) Pravilnika, gore navedeni rok počinje da teče prvog radnog dana od dana dostave obaveštenja podnosiocu prijave o odluci kojom je prijava odbijena.⁶² Ukoliko žrtve iz iste grupe budu u različito vreme obaveštene

⁶¹ V. odluka o prijavama žrtava u predmetu *Mustafa*, stav 51.

⁶² V. takođe KSC-BC-2020-06, IA005/F00003, panel veća Apelacionog suda, Odluka po zahtevu odbrane za pojašnjenje i za izmenu rokova (u daljem tekstu: odluka Apelacionog suda o rokovima), 31. maj 2021, javno, str. 3.

o ovoj odluci, rok za dostavljanje žalbe na osnovu pravila 113(6) Pravilnika počinje da teče od trenutka kad je svaki od njih obavešten.⁶³

DISPOZITIV

63. S obzirom na gore navedeno, sudija za prethodni postupak:

- a. **UPUĆUJE** sekretara da Službi za učešće žrtava dostavi neredigovane verzije potvrđene optužnice i odluke o potvrđivanju optužnice, shodno stavu 15;
- b. **NALAŽE** Službi za učešće žrtava da nikome ne obznanjuje informacije koje su redigovane u javnim verzijama potvrđene optužnice i odluke o potvrđivanju optužnice;
- c. **NALAŽE** Službi za učešće žrtava da do **petka 1. oktobra 2021.** podnese izveštaj sudiji za prethodni postupak, u skladu s uputstvima i smernicama iz ove odluke;
- d. **NALAŽE** Službi za učešće žrtava da izveštaj za strane u postupku dostavi u isto vreme kad i izveštaj sudiji za prethodni postupak; ili, alternativno, da navede da li može da se promeni stepen tajnosti izveštaja sudiji za prethodni postupak kako bi on mogao da se dostavi stranama u postupku i, ukoliko je moguće, javnosti;
- e. **NALAŽE** Službi za učešće žrtava da redovno dostavlja eventualne dalje izveštaje sudiji za prethodni postupak, i najkasnije dve nedelje pre nego što se zavede podnesak odbrane po pravilu 95(5) Pravilnika;
- f. **NALAŽE** Službi za učešće žrtava da stranama u postupku dostavlja naknadne izveštaje, koji odgovaraju naknadnim izveštajima sudiji za prethodni postupak, shodno stavu 63(d); i

⁶³ Odluka Apelacionog suda o rokovima, str. 3.

- g. **NALAŽE** specijalizovanom tužiocu i odbrani optuženog da dostave eventualne podneske shodno pravilu 113(3) Pravilnika u roku od deset (10) dana nakon dostavljanja izveštaja za strane u postupku, odnosno verzije izveštaja sudiji za prethodni postupak sa izmenjenim stepenom tajnosti.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,

sudija za prethodni postupak

U sredu, 1. septembra 2021.

U Hagu, Holandija